

Biserica și Scoala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână : DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria :

Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.
Pentru România și străinătate :

Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Corespondențele să se adreseze Redacțiunii

, „BISERICA și SCOALA”

Baranii de prenumerare la
TIPOGRAFIA DIECESANA în ARAD.

Nr. 4911/1906.

Anunț.

Prin aceasta se aduce la cunoștința celor pe cari și privește, că anul școlar 1906/7 la institutul nostru diecezan, cu privire atât la despărțământul teologic, cât și la acel pedagogic, se va începe **după stilul nou** la 1 Septembrie a. c.

Arad, la 4/17 August 1906.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

O inovație fericită.

Toate instituțiile sunt bune — ori căt este adevarat, că nimic ce ieșe din mâna omului nu poate fi desăvârșit — dacă sunt conduse de oameni destoinici și devotați. Adeverirea acestei axiome o avem înaintea noastră, ca o fericită inovație, în activitatea „Asociației pentru cultura poporului român”. Iată ce scrie în această privință „Neamul Românesc” al d-lui profesor N. Iorga, din București, a cărui opinie corăspunde pe deplin vederilor noastre, pentru care motiv o și lăsăm să urmeze:

În zilele de 14 și 15 Iulie st. n. și-au ținut așa numitele secțiuni științifice-literare ale „Asociației” obiceiuitele ședințe anuale-plenare. Sunt șase ani de când se întâlnesc, cu destulă regularitate, membrii acestor secțiuni — tot bărbați de erudiție înaltă și adânc cunoșcători ai trebuințelor poporului și a diferitelor lipsuri culturale, ce îl bântuie — ca să constate cu nemulțamire că nu s'a lucrat de ajuns și să repete an de an aceleași promisiuni solemnne, că în viitor vor dezvolta cu toții o activitate mai stăruitoare, proprie a ridică-

Asociația la înaltă ei menire de a fi, cu adevărat, *factor creator și răspânditor al culturii naționale*.

Asemenea promisiuni s'au accentuat prea adeseori și în trecut, fără însă ca ele să fie fost duse la îndeplinire, în întregime. Astfel lumea a ajuns de nu mai pune astăzi un temei pe ele. Si mulți se întrebă, poate cu drept, dacă aceste secțiuni științifice-literare — caracterizate chiar din partea unui valoros membru al lor cu numirea de: *făt mort* — mai au vrăo îndreptățire sau vrăun rost în organizmul Asociației.

Anul acesta, însuși președintul Asociației, venerabilul bătrân Șuluțiu, a accentuat în cuvântul său de deschidere „Asociația” a cheltuit până acum cu secțiunile vre-o 4—5000 coroane, fără ca acestea să fi adus în schimb un echivalent corespunzător de muncă culturală, literară ori științifică. Pentru că ele să devină într'adevăr folositore, ar fi de neapărată trebuință, ca membrii lor să răscumpere, în mod efectiv — prin stăruință înțeleaptă a condeiului probat ori prin îscușință cuvântului lămuritor, pe care pot și trebuie să împărtășească multimii cu ori-ce prilej — distincția, în ori-ce caz onorifică, de a figura ca sfetnicii acestei „Academii ardeleni”.

Dacă cuvântul de mustare și de îndemn al lui Șuluțiu își va avea rezultatul dorit, ne putem aștepta să vedem în curând răsăritind pe urma activității acestor corporațuni o mișcare de viață și cultură românească mai vie și mai intensivă, decât cea de până acum.

Speranțele tuturora se intemeiază în punctul acesta mai ales pe îmbucurătoarea schimbare, ce tocmai acum se pregătește la cărmă Asociației. Conducătorul de până acum n'a isbutit să fie, decât un administrator bun, cum ii zic prietenii în chip de laudă, și un suslet de biocrat, care în toată viața lui pentru nimic n'a dovedit un interes mai scăzut și mai puțin simț, decât tocmai pentru problemele de literatură și cultură româ-

nească și pentru trebuințele, de ori-ce fel, ale poporului nostru, care ya rămânea pentru dânsul una dintre cele mai nebuloase noțiuni. Acum dl Diaconovich pleacă... În ședință amintită și-a rostit cuvântul de rămas bun... În locul lui vor fi chemați la conducere oameni tineri cu pregătiri solide și înzestrăți cu frumoase aptitudini literare. În fruntea lor va sta Goga, fala neamului și gloria Ardealului românesc.

Cățiva din generația mai veche, cari au mereu în vedere morală din nemteasca fabulă *Der junge Kranich*, simt un fel de răcoare, când aud vorbindu-se de o conducere a elementelor tinere, față de care se simt în drept a-și manifesta, cu ori-ce prilej, toată neîncrederea.

Ceice nu cunosc puterea de muncă, strădania lui Goga și dorul lui de a se face folositor neamului pe toate căile, mai rătăcesc și acum în credință că el n-ar mai putea să fie și altceva în viață, decât poetul cunoscut și apreciat pretutindeni — și deci privesc cu îndoială aceste schimbări.

Totuși Goga a dovedit, chiar și în timpul scurt de câteva luni, cât a stat până acum în serviciul Asociației, că este om harnic, stăpânit de vederi largi și sănatoase, și având cea mai deplină înțelegere pentru toate problemele de cultură națională și educație a poporului. În planul său de reorganizare, înaintat aceleiași ședințe plenare, a arătat, cu toată puterea convingerii, că este momentul suprem a se da Asociației menirea destinată de marii ei întemeietori și a-i talmăci rostul în alt chip decum să obișnuiseră a-l înțelege cei-ce voiau să facă din ea numai o vastă căntălărie... Dintre punctele de reformă, desfășurate temeinic în planul lui Goga, mai însemnate sunt:

1. Asociația să aibă pe viitor doi secretari coordinați, unul pentru agendele administrative, iar celalalt pentru partea literară;

2. Să se sisteneze revista »Transilvania«, care apare din două în două luni, neaducând pe sama cititorilor decât multimea nesfârșită a proceselor verbale, prin care nu pot promova interesele culturale ale unui neam;

3. În locul acestei reviste, Asociația să scoată o foaie pentru popor (cam în potrozul revistei »Albină« din București), care să apară în fiecare săptămână, supt îngrijirea unui comitet de redacție în frunte cu Goga.

În jurul lui se va grupa, de sigur, nu numai lamura tineretului de înimă și de progres, ci toți membrii Asociației, cari simt adânc trebuința de a se da formelor goale de până aici — un cuprins cînstit și de ispravă.

**

Nr. 51/1906.

Anunț Școlar.

Scoala civilă de fete din Arad, an școl. 906/7.

Se aduce la cunoștința Onoratului public, că înscrerile la scoala civilă de fete, cu internat din Arad, pentru anul școlar 906/7 se vor efectua în zilele 19—26 August st. v. (1—8 Septembrie st. n.) a. c., în cancelaria direcțională a institului (strada Deák-Ferencz nr. 27.)

Părinții vor proceda însă corect, dacă fie în scrisie în persoană, și vor anunța fetele spre primire încă de mai nainie, începând cu ziua de 19 Iulie st. v. (1 August st. n.), adresându-se în această afacere Doamnei *Judita Secula n. Truța*, directoara internatului, care își va avea orele oficioase în localitatea scoalei în fiecare zi dela 9—11 ore a. m.

Tot în zilele de 19—26 August st. v. (1—8 Septembrie st. n.) se vor face și eventualele examene de primire și cele private.

Taxa pentru internat este: 400 cor. pe anul întreg școlar, care sumă este a se plăti anticipativ, în trei rate treilunare de cate 133 cor. 33 fil. la Administrațieas Cassei Consistorului.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Înstrucțiunea prescrisă pentru clasele I—IV civile, educația religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară, germană și franceză, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucătelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vîpt întreg și anume: dejun (cafea cu lapte), prânz (2 plese, iar Dumineca și în sărbători 3—4 plese), ușă (cafea cu lapte) și cină (2 plese).

4. Spălat, luminal, încălzit și tot la 2 săptămâni baie (scaldă).

Afără de taxa de întreținere, elevele interne mai au a solvi taxa de 10 cor. pe an pentru medic, pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicament.

Pentru instrucția la pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Pentru limba franceză se solvează 2 cor. la lună.

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti la prima inscriere 6 cor. ca taxă de inscriere.

Tot la inscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor. la an pentru înălvătarea bibliotecii scolare.

Elevele externe vor plăti didactru de 60 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în trei rate egale de căte 20 cor.

Acele eleve, cari după absolvarea scoalei doresc să se mai perfectioneze în economia de casă, croit, cusut, muzică, pictură și c. vor fi primite ca eleve benevoli, cu taxa celor ordinare.

În clasa I civilă se primesc eleve, cari dovedesc, prin atestat școlar, că au absolvat cu succes 4 clase elementare, ori apoi, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

In celelalte clase se primesc eleve cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare.

Absolventele clasii a VI elementare, se primesc în clasa II civilă, pe baza unui examen de primire.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primadată la scoala, afără de atestatul școlar din clasa precedentă

au să mai producă: *extras de botez și certificat de revaccinare.*

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (madraț), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă, cu 2 cearseafuri de desubt (lepedee) și 2 cuverturi albe, (acoperitoare de pat). 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochite, 12 batiste, 6 ștergare, 3 servete, toate cu monogramul propriu, apoi tacâmuri: cuțil, furculiță, lingură mare și lingurită, 2 pahare (1 pentru băut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian). 2 cărpe pentru șters lighianul, perie de cap, de dinți și de haine, peaptan și foarfeci, haină de port și 4-6 șorțe, 1 palton (haină de iarnă), și 2 părechi de ghete.

Afără de acestea, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar, are să fie provăzută cu manualele și revizitele de învățământ prescrise, respective cu revizitele de scris, muzică și lucru de mână.

Observăm, că pentru procurarea materialelor trebuințioase la lucrul de mână, se poate depune la directoara internatului o sumă de câteva coroane.

Elevile la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, corespunzătoare și estință, se vor lăă dispoziții ulterioare din partea direcției internatului.

Prelegerile se vor incepe nesmintit în 28 August st. v. (10 Septembrie st. n.), și dela acest termin înainte elevile vor putea să primească numai cu concesiunea Consistorului diecezan.

Deslușiri mai amănunte se pot cere dela direcția școalei (Arad, str. Deák-Ferencz nr. 27).

Direcția.

Cele șese săptămâni petrecute în Arad.

Pe baza concluzului Venerabilului Consistor din Arad nrul 3451/1906, am luat parte la cursul supletor ținut în vara aceasta, la institutul nostru din Arad, unde am fost 34 însă.

Am fost părăsit casă, masă și familie și ne-am dus la cursul din chestiune, unde am stat șese săptămâni.

La început eram cu toții fără curaj și desădăduiți. Cugetam și ne ziceam, că în aşa timp scurt nu vom fi în stare să cuprindem toate cunoștințele ce se vor propune. Nu ne vineavoie nici să studiem. Starea aceea a noastră a durat foarte puțin, căci iată fără de veste întră la noi neobositul și măngăitorul nostru părinte sufletesc, P. S. S. Domnul Episcop Ioan I. Papp și ne ține o vorbire avântată, încuragindu-ne să dându-ne sfaturi frumoase.

Curagiul și nădejdea noastră din acel moment a crescut din zi în zi, mai ales când am văzut și în Domnii profesori propunători (Secula, Costa și Mihulin) toată buna vointă față de noi. Nu era zi să nu ne zică domnii profesori: Domnilor! Dacă nu știți, nu pricepeți ceva, poftim veniți și acasă la noi și întrebăți, noi totdeauna vă stăm la dispoziție. Atât P. C. Sa Domnul di-

rector, căt și Domnii profesori propunători au fost foarte amicabili cu noi. Îi și așteptam cu dor să-i vedem între noi.

Ce să mai zic apoi despre prelegerile cele frumoase și practice ale domnilor profesori. Si cei mai debili i-au putut ușor înțelege.

Numai pe lângă astfel de tact și propunerile am putut ajunge scopul și pot afirma, că parte a ceea mai mare dintre căt am fost la curs, am venit acasă, cu bogate cunoștințe.

Suntem falosi și poate și falosă toată dieceza, atât cu P. C. Sa Domnul director căt și cu domnii profesori, căci întru toate sunt la culmea chemării lor.

Mulțumind în numele colegilor și pe aceasta cale, P. C. Sale. Domnului director și M. O. Domnii profesori, pentru ostenelele avute cu noi zicem Dă-le doamne viață fericită întru mulți ani!

Tot în numele colegilor mulțumesc P. S. S. Domnului Episcop pentru bunăvoie manifestată față de noi de asemenea și Magnificenției Sale Domnului *Vasile Mangra*, vicar episcopal, pentru a binevoit a ezoperă de a se tinea cursul din chestiune. D-zeu îi ție întru mulți ani fericiti!

Miersig, la 13 August n. 1906.

Iulian Puguba
Invățător.

Ad. Nr 4036/1906.

Consemnarea

manualelor recomandate pentru înțebuințare în școalele poporale confesionale din dieceza Aradului pentru anul școlar 1906/7.

1. Istorioare morale de Dr. P. Barbă edit. III-a	30 fil.
2. Istorioare biblice "	30 "
3. Istorioare bisericești "	30 "
4. Catehism "	40 "
5. Abc-dar carte de cetire de I. Moldovan consiliu editia V-a	40 "
6. Abc-dar după metoda sunetelor VII de I. Vuia editia I-a	40 "
7. Instrucțiuni referitor la abc-darul după metoda sunetelor VII editia I-a	80 "
8. Carte de cetire pentru clasa a doua de I. Vuia editia I-a	36 "
9. A doua carte de cetire pentru clasa a doua de I. Groșorean editia III-a	40 "
10. Carte de cetire pentru clasa 3—4 de I. Vuia editia I-a	50 "
11. A treia carte de cetire de N. Ștef consiliu editia I-a	60 "
12. A patra carte de cetire de I. Groșorean și consiliu editia I-a	50 "
13. Carte de cetire pentru clasa 5—6 de I. Vuia editia I-a	60 "
14. Carte de învățătură pentru școalele de repetiție de I. Vuia editia I-a	150 "
15. Gramatica română de I. Groșorean editia I-a	40 "
16. Gramatica română pentru clasa 3, 4, 5 și 6 de I. Vuia editia I-a	60 "

17. Curs practic de istoria literaturii române de Iosif Stanca ediția I-a	40 "
18. Exerciții intuitive române-maghiare de I. Vancu ediția I-a	50 "
19. Curs practic de limba maghiară de I. Vuia ediția I-a	60 "
20. Limba maghiară de Grosorean și Moldovan partea I ediția I-a	50 "
21. Limba maghiară de Grosorean și Moldovan partea II ediția I-a	50 "
* 22. Curs practic de aritmetică și geometrie pentru 2, 3, 4, 5 și 6 ale școalei primare de Iuliu Vuia	70 "
23. Geografia comitatului Arad de D. Medrea ediția I-a	30 "
* 24. Elementele din geografie și constitutie pentru clasele 3, 4, 5 și 6 ale școalei primare de I. Vuia	40 "
25. Geografia Ungariei de Iosif Stanca ediția I-a	60 "
26. Istoria Ungariei de Iuliu Vuia ediția I-a	56 "
27. Istoria naturală	60 "
28. Economia rațională	60 "
29. Fizica de I. Dariu Brașov	20 "
30. Din liturgica bisericei gr. or. rom.	72 fil.
31. Din istoria biblică pentru școalele poporale	plus 72 fil. porto poștal.
32. Tabele de cetire după metoda sunetelor VII garnitura cu 5. cor. — plus 72 fil. porto poștal. Se capătă numai la autorul Iuliu Vuia învățător Nagy Komlos (Torontál megye).	Nagy Komlos (Torontál megye).

Lista acestor manuale e obligătoare în felul că dintre manualele recomandate de aci pentru aceeași clasă, învățătorul are să și-l aleagă pe acel ce la aflat de cel mai potrivit elevilor săi.

Se interzice totodată întrebuițarea de manuale diferite, ori dela diferiți autori, din unul și același obiect în aceeași clasă.

Toate manualele înșirate mai sus afară de Tabelele învățătorului Iuliu Vuia, se află la Administrația Tipografiei noastre diecezane, de unde pot fi procurate.

Arad, la 1/14 August 1906.

In absență și din încredințarea
P. S. S. Dului Episcop;

George Popovici
referent consistorial.

Convocare.

Membrii „Reuniunii învățătorilor români dela școalele poporale confesionale ort. române din protopopiatele aradane I—VII“, precum și toți cei ce se intreprindă de cultura neamului românesc sunt poftiți, a luă parte la

a XVI-a adunare generală ordinată

pe care în virtutea §-lui 11 din statute și în urma dispozițiunilor cuprinse în concluzul XXVI al adunării generale trecute, o convocăm pe Mercuri și Joi 16/29 și 17/30 August 1906 în comuna Pecica-română.

Iosif Moldovan
v. președ.

Dimitriu Popovici
secretar prim

CRONICA.

Învățătorilor în disponibilitate și candidaților de învățători li-se atrage atențunea pe aceasta cale, ca în caz de reflectarează la aplicăriile, să nu alerge în persoană la Ven. Consistor, ci să se însinue în scris numai, având de

*) Sub tipar.

asemenea a aduce în scris la cunoștința Venerabilului Consistor, pentru orientare, până cel mai târziu 18/31 August a. c., dacă unul ori altul s'a ales undeva și nu mai reflectează la denumire de învățător provizor.

Reuniunea învățătorilor români dela școalele poporale ort. rom. din protopopiatele aradane I—VII își va ține adunarea sa generală în comuna Pecica-română la 29 și 30 August st. n. a. c.

Pentru primirea reuniunii din partea pecicanilor sau făcut și se fac pregătiri necesare.

Comitetul arangiator, pentru orientarea on. public, publică următoarele:

1. Plecarea oaspeților dela gara din Arad va fi în 28 August (la sf. Marie) cu trenul de 4 ore p. m.

2. Sosirea în Pecica la 5 oare p. m. și întâmpinarea oaspeților.

3. Încărcarea oaspeților.

4. Tot în ziua de 28 August seara la 8 oare se rată de cunoștință la Hotelul „Heller“.

5. Mercuri în 29 August dimineața la 7 oare participarea la chemarea Duhului sf. și la adunarea generală, carea se va ține în biserică.

6. La 1 oară p. m. banchet în ospătăria „Heller“ și tot acolo seara concert impreunat cu dans, când se vor juca jocurile naționale „Călușerul“ „Bătuta“ și „Hora“.

Toți acei stimați oaspeți cari doresc să participe și să aibă evantă gratuit, sunt rugați a se însinua, cel mult cu 3 zile înainte, la adresa d-lui Stefan Roja inv. totodată acei stimați oaspeți cari doresc să participe și la banchet, să binevoiască a se însinua la sus numitul. Prețul banchetului e 2 cor. 50 fil. de persoană.

Comitetul arangiator.

Mulțumită publică. Era înălțător, când la esamenul elevilor dela școală poporană dela noi din anul școlar abea trecut, tinerul domn Arsa Bogățan candidat de învățător, calificat la stat, în fața esamenului m'a pus la dispoziție 20 tomuri de cărți române foarte prețioase ca premii pentru elevii mai buni, cari cărți apoi cu intrevinearea comisianii esamenului sau distribuit acelor elevi.

Susnumitul domn însă să a incoronat aceasta faptă binevenită și marinimoasă cu alta și mai mareată, și anume prin aceea, că a donat întreaga sa bibliotecă — comoara sa — întocmai ca văduva din Sf. evanghelie — în valoare de 600 coroane comunei noastre — și a sale natale bisericești, care va forma biblioteca școlară — comună, cu scop de a o întrebuința și cărturarii adulții din comună, ba a promis și o masă lungă de cetit.

Tinerul domn susprovocat a mai făcut și donat și pentru sf. biserică mai multe obiecte prețioase. Mai în timpul din urmă ne-a pus în prospect procurarea unei garniture de vestimente bisericești, felon, epatrafir etc din avutul propriu și a familiei evlavioase căreia aparține.

Pentru toate acestea mă simt plăcut — afectuos — dator și pe astă cale a exprimat și în numele comunității mele bisericești mulțumită marinimosului domn Arsa Bogățan, care în înțelesul strâns al cuvântului să gereață — de bun creștin. Pentru faptele sale creștinești dorindu-i dela Dzeu fericirea vrănelnică și ceea ce cerească, sunt Arad-gaiu, la 27 iulie (9 August) 1906. George Bragea, preot.

Concurse.

Pentru îndeplinirea următoarelor parohii vacante din protopreziteratul Tinca cõtul Bihor, pe lângă următoarea dotare:

1. *Forosig*, pământ arător și fânațe în valoare de 70 cor. dela fiecare casă 30 litre de cereale în valoare de 120 cor. stolele îndatinat și întregirea dotațiunii preoțești statorită dela stat în 1529 cor 70 fil. pentru preoți cu VIII clase.

2. *Hodis*, Pământ și îmași valorat în 60 cor., dela fiecare casă căte 30 litre de cereale valorate 100 cor. stolele îndatinat, cvartir liber, și întregirea dotațiunii dela stat statorită la suma de 1459 cor 52 fil. pentru preot cu VIII clase.

3. *Tinca*, 1., dela 47 numeri de case care nu posede pământ căte 2 cor. 2., dela 20 numeri de case care posed pământ căte 30 litre de cereale parte grâu parte cuciuz 3., 4 jughere pământ arător valorat în 110 cor. 4. Casa parohială sub un acoperemant cu biserică și școala. 5., stolele îndatinat și întregirea dotațiunii preoțești dela stat statorită la suma de 1321 cor. 16 fil. pentru preoți VIII clase.

4. *Valea-mare*, 9 lanțuri de pământ valorat în 60 cor., dela 50 numere de case căte 30 litre de cuciuz, stolele usuate și întregirea dotațiunii statorită dela stat în suma de 1574 cor. Terminul de alegere să desfuge în toate comunele pe ziua **8/21 Sept.**

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în parohie spre a-și arăta desteritatea în cele rituali, iar recursele lor instruite conform regulamentului pentru parohii adresate respectivei comitete parohiale să le subștearnă subscrisul preoților cel mult până în 3/16 Sept. a. c.

Să observă că în toate parohiile, dările publice au să le solvească respectiv preoți, iar în școalele din parohii sunt datori a catehiză fără a pretinde dela parohie vre-o dotație.

Comitetele parohiale.
În conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

comitetului parohial să le subștearnă subscrisul protopop până la 27 Aug. (9 Sept.) 906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

Pentru indeplinirea stațiunii învățătoarești dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Gurbediu** inspectoratul Tincei cu termin de alegere pe **8/21 Septembrie** 1906:

Emolumentele sunt: 1. Locuință cu 2 chilii cu lină cămară și supraedificatelor și grădină. 2. 4 jughere de pământ arător, sau ca arândă pentru dânsul 100 cor. 3. Dela 259 numere de casă căte o jumătate măsură bucate parte grâu parte cuciuz, sau pentru fiecare jumătate măsură 1 coroană. 4. Pentru lemne 173 cor. 5. Scripturistică 19 cor. 6. Pentru tăierea lemnelor 19 cor. 7. Pentru încassarea salarului învățătoresc 38 cor.

Să observă că alegăndul învățător va purta și agendele cantorale în sf. biserică și la înmormântări de unde va primi remunerării dela mort mic 40 fil. ear dela mort mare 2 cor.

Recurenții cu 4 clase gimnaziale vor fi preferiți. Recursele ajustate conform Statutului Organic și legii de instrucție și adresate comitetului parohial să se trimită până la 3/16 Sept. a. c. Oficiului protoprezviteral în Micherechiu (Méhkerék) ear reflectanții să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial din Gurbediu înaintă la 23 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

Pentru indeplinirea stațiunilor învățătoarești subsemnate se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Sitani* cu salar de 600 coroane.
2. *Luncasprie* 400 cor. și ajutor dela stat.
3. *Coșdeni*, în bani 150 cor. bucate 15 cubule, lemne 16 metri, stolele cantorale și ajutor dela stat.
4. *Dragoșeni*, în bani 120 cor. pământ 6 jughere 140 cor. lemne de foc și întregire dela stat.

Recurenții sunt avizați a-și trimite petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescris la subscrisul protopop în Beiuș, având a se prezenta în vre-o Duminecă la sf. biserică.

Beiuș 1/14 August 1906.
În conțelegere cu com. paroh. *Vasile Papp* protopop.

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunei învățătoarești din **Minis**, prin aceasta se scrie concurs cu termin de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: 1. Bani gata 800 cor. 2. Pentru opt stângeri de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ, 240 cor. 3. Curatorat 40 cor. 4. Scripturistică și facerea reparației cultului 20 cor. 5. Pentru conferințe 20 cor. 6. Răscumpărare din izlaz 28 cor. 7. Cvartir cu grădină. 8. Dela înmormântare mică 60 fil.; dela cea mare 1 cor. 20 fil.; cu liturgie 2 cor.; dela parastas 1 cor.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, că recursele ajustate cu documentele prescrise de calificare și cu certificat relativ la capacitatea de a instrui și conduce cor, adresate comitetului parohial din Minis, să le subștearnă Prea On. Oficiu pătrezviteral rom. gr. or. din M. Radna, iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Minis, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Reflectenții au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor adresate

Reflectenții au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor adresate

Se notifică, că cel ales va avea să conduce canticările în biserică, școala de repetiție, apoi să instrueze în canticările bisericești în fiecare an cel puțin 2 tineri — în mod gratuit. Dările după beneficiu le va solvi învățătorul. Cvincvenalul îl va primi numai după serviciu neîntrerupt de 5 ani în comună.

Minis, la 2/15 August 1906.

Comitetul parohial.

În absență și din încredințarea prezentului tractual, în conțelegere cu mine: Iosif Vuculescu, paroh asesor scannal.

—□—

1—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului de preot în parohia **Cetea** cu filia **Vale-mare** popisatul Peșteș, se scrie concurs cu termin de alegere pe **10/23 Septembrie** 1906.

Emolumentele dela *Matra-Cetea*: a) Casă cu două odăi și bucătărie, cu supraedificatelor de lipsă, în stare bună un intravilan și două cimitirii cu pomi 2 jug. cat. și 774 □ m. Nrii cat. 237, 238, 239, 1, 4, în preț de 120 cor. b) Extravilane în două locuri 7 jug. cat. și 122 m. □ sub Nrii cat. 240, 250, 251, 252, în preț de 210 cor. c) Dela fiecare casă $\frac{1}{2}$ zi de lucru, fără vipt, sau cu vipt dela preot o zi întreagă, iar căți nu se vor putea folosi, vor avea să plătească 40 fil.; d) Drept de pășune pentru două vite fără plată de aci în sus, până la 6 capete pe bani. e) Drept de aș aduce din pădurea bisericească 12 cără de lemne, în tot anul; f) Stolele indatinate cam 100 coroane.

Dela filia *Valea-mare*, până rămâne ea atare și până se va declara de autoritatea superioară de parohie de sine stătătoare, pământul preotește, cimitirul și stolele indatinate conform uzului de până aci. Înregirea dela stat, conform evaluației alesului.

Reflectanții la acest post, recursele lor instruite cu documentele necesare, adresate comitetului parohial din Cetea, să le aștearnă Prea Onor. oficiu protoprezviteral în Birtin, (u. p. Rév), în terminul concursual, dândii, cu strictă observare a §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în sf. biserică din Cetea, spre a-și dovedi aptitudinile, în slujba dumnezeiască, tipic și oratorie.

Dat din ședința comitetului parohial din Cetea, ținută la 23 Iulie (5 Aug.) 1906.

Ioan Cămpian,
pres. com. par.

Alexandru Drimba,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter.

—□—

2—3

Pentru indeplinirea parohiei vacante de cl. III. din **Copăcel**, protoprezviterul Peșteș, se scrie concurs cu termin de alegere pe **27 Aug. (9 Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu supraedificatelor și un intravilan; 2., pământul parohial; 3., bir, căte o jumătate măsură bucate dela fiecare număr de casă, răscumpărat în bani 1 cor. 20 fil. 4. Competiția de pășunat după căte vite poate fiinea. 5. Venitul școlare: a) prohodul mic până la 7 ani 2 cor. b) prohodul prim cu 8 stări 10 cor. c) prohodul al doilea cu 6 stări 8 cor. d) prohodul al treilea cu 4 stări 6 cor. e) dela botez 60 fil. dela cei legitimați, ear dela cei nelegitimați 2 cor. după us. f) dela maslu 2 cor., dela o liturgie în zi de săpt. 2 cor. sfintirea apei cei mici 40 fil. Intregirea dela stat conform evaluației alesului. Contribuția erarială după pământul parohial o solvește preotul ales, care va avea să catehizeze la școala cotidiană și de repetiție fără altă remunerare.

Recurenții sunt poftiți, ca recursele instruite cu documentele necesare și adresate com. parohial din

Copăcel, să le aștearnă P. Oficiu protoprezviteral în Birtin (u. p. Rév), în terminul concursual, având dândii cu observarea strictă a §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii, și a-se prezenta în sfânta biserică din comuna Copăcel, pentru a-și arată destieritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința comitetului parohial din Copăcel ținută la 20 Iulie (2 August) 1906.

Petru Hule,
not. com. par.
În conțelegere cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter.

—□—

2—3

Pentru ocuparea vacanței post de preot din **Crivobara**, tractul Belinț, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Emolumentele impreună cu acest post sunt:

O sesiune parohială constătoare din 32 jughere pământ arător: 2., grădnă intravilană, fără casă parohială, de jumătate jugăr; 3., întregire anuală dela stat pentru preoți cu pregătiri sub VIII gim. 686 cor. 8 fl. 4. Stolele uzuale.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și așterne petițiile lor concursuale, instruite în seuzul Statutului Organic și a Regulamentului pentru parohii, comitetului parohial din Crivobara, pe calea oficiului prezentat (u. p. rom. din Belinț (Béincz, Temes-megye). În lăuntrul terminului concursual, și tot în acest termen a se prezenta într-o Dumineacă sau într-o sărbătoare, în sf. biserică din Crivobara, spre a-și arată destieritatea în tipic și în cantare, eventual în celebrare și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Sârb* protoprezviter.

—□—

2—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului de preot imbinat cu cel învățătoresc în parohia **Sărănd**, protoprezviterul Peșteș, prin aceasta se deschide concurs cu termin de alegere pe **29 Aug. (11 Sept.)** 1906.

a) Emolumentele din parohie: 1. Uzurocul altor 14 jug. catastrale, parte arător, parte fână. 2. Biru preotește dela 100 n-re case, căte-o vică cucuruz sfârmat. 3. Intregirea dela stat, conform evaluației viitorului preot. 4. Stolele obișnuite, și anume: prohodul la mort mare 10 cor. dela unul mic până la 1 ani, 2 cor. sfintirea apoi la botez 60 fileri.

b) Emolumentele ca învățător: 1. 400 cor. bani gata. 2. 6 lanțe pământ arător, socotit în bani, 200 cor. 3. Stolele cantorale: dela mort mare 2 cor. dela unul mic 1 cor. 4. Cvartir liber cu un intravilan prețuit în 10 cor. Venitele inv. ating cifra prescrisă de lege.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, petițiile lor, ajustate cu documentele prescrise de calificare, adresate comitetului parohial din Sărănd, le vor înainta Prea On. oficiu protoprezviteral în Birtin (u. p. Rév), în terminul concursual, iar dândii să se prezinte într-o Dumineacă ori sărbătoare, în comună, spre a-și dovedi aptitudinile, în serviciul divin, cantare și oratorie.

Dat din ședința com. par. din Sărănd, ținută la 16/29 Iulie 1906.

Teodor Tărău,
adm. pres. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Muntean*, protoprezviter.

—□—

2—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului de preot în parohia **Bucea**, protoprezviterul Peșteș, prin aceasta se scrie concurs cu termin de alegere pe **3/16 Sept.** 1906.

Emolumentele: 1. Dela 75 numeră de casă căte-o vică cucuruz sfârmat. 2. Folosirea cimitirului bisericii

și a unui pământ de 1 jug. catastral, lângă cimitirul prețuit în 16 cor. 3. Stolele indatinate, cam 80 cor. De locuință se va îngrijii alesul. 4. Intregirea dela stat pentru preoți cu evaluație sub VIII cl. 677 cor. pentru cei cu VIII cl. 1477 cor. Alesul este obligat să catihizeze la școală cotidiană și de repetiție din parohie, fără considerații la caracterul aceleia și fără să stea vre-o remunerație dela comuna bisericească.

Reflectanții la acest post sunt avizați, ca concurențele lor, instruite cu documentele prescrise de evaluare, să le adreseze comitetului parohial din Bucea, să le înainteze Prea On. oficiu protopreivial în Birtin (u. p. Rév) până la 29 August (11 Sept. a. c.); iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sfârșită biserică din Bucea, spre a-și dovedi aptitudinile în slujba dumnezeiască, cântare și oratorie.

Bucea, la 9/22 Iulie, 1906.

Vasile Bulzan,
pres. com. par.

Andrei Bulzan,
not. com. par.

În conțelegeră cu: Alexandru Munteanu, pprezviter.

mortuar, incât va fi aplicat a primi, va avea un venit de circa 48 cor. Cvincvenalele le va avea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați a se prezenta în vre-o Duminecă la sfârșită biserică spre a cânta, iar recursele, adresate comitetului parohial și instruite conform §-ului 60 din regulamentul școlar sunt a se trimite subscrisului în Segyest p. u. Rieny.

Pentru comitetul parohial: Moise Popoviciu adm. protoprezy. insp. școlar al tractului Vașcou.

—□— 2-3

Pentru intregirea definitivă a postului de învățător dela școală conf. gr. or. rom. din **Dubești**, tractul Belint, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. În bani gata 400 coroane. 2. 10 hect. grâu și 10 hect. cucuruz. 3. Pentru lemne 80 cor. 4. Scripturistica 10 cor. 5. Conferență 10 cor. Pe lângă acestea locuință cu 2 chilii și grădină de jumătate jugăr.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și așterne petițiile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, comitetului parohial din Dubești, pe calea oficiului protopreivial gr. or. rom din Belint (Bélincz, Temes-megye), și în lăuntrul terminului concursual, a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sfârșită biserică din Dubești, în scopul de a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

La petiție să alăture și o declarație în care să spună că, cu începere de când formează pretenziune la cvincvenal.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu mine: Gerasim Sârb protopreivial inspector școlar confesional.

—□— 2-3

Cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă se scrie concurs pe următoarele stațiuni invățătorescă:

1. **Totorenî**, salarul 120 cor. În bani, 6 cubule, bucate, 4 orgi de lemne, venitele cantorale, intregire dela stat și cvartir cu grădină;

2. **P. P. Tigănești**, salar în bani 108 cor. 10 cubule bucate à 9 cor. cubulul, la olaltă 90 cor. 4 stângeni de lemne per 16 cor. la olaltă 64 cor. 2 vici bole 8 cor. și eventuala intregire dela stat;

3. **Luncă-Hotar**, salar în bani 360 cor.; 9 hct. grâu per 10 cor. de tot 90 cor.; 9 hct. cucuruz per 8 cor. de tot 72 cor.; 18 metri lemne per 4 cor. de tot 72 cor.; 1 holdă pământ cu venit de 10 cor.; cvartir și grădină;

4. **Brădet**, salar în bani 200 cor.; 8 cubule bucate à 12 cor. de tot 96 cor.; 8 stângeni de lemne à 14 cor. de tot 112 cor.; 100 porții de fân à 40 fil. de tot 40 cor.; 100 fuioare de cânepă à 20 fil. de tot 20 cor.; un cubul fasole 2 cor.; venitele cantorale 40 cor.; intregire dela stat și cvartir;

5. **Poeni-de-sus** salar în bani 168 cor.; 10 cubule bucate per 12 cor. de tot 120 cor.; 8 stângeni de lemne à 16 cor. de tot 128 cor.; 130 fuioare 26 cor.; 130 porții de fân à 60 fil. de tot 78 cor.; trei măsuri de fasole 10 cor.; venite cantorale 40 cor.; 5 holde de pământ cu venit de 30 cor. și intregire dela stat.

Recurenții la cutare din aceste comune au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la s. biserică

Se scrie concurs pe stațiunea invățătorescă **Orani-Cociuba** cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele sunt: în bani 228 cor. 8 cubule grâu și cucuruz 96 cor. 32 metri de lemne 128 cor. cete una porție de fân dela fiecare număr de casă 41 cor. cete un fuior dela fiecare număr de casă 60 fil. fasole dela fiecare casă în preț de tot 17 cor. venitele cantorale 24 cor. venit din pământul alei 24 cor. Suma totală 610 cor. 60 fileri. Iar ca

rică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, iar declarațiunile, că de când își formează dreptul la evinevenale, cari în aceste comune se vor acoperi dela stat, au să le alăture la recursurile, pe cari până cu două zile înainte de alegere le vor trimite la subsemnatul în Segyest p. u. Rieny, com. Bihor.

Comitele parohiale.

In conțelegere cu: Moise Popoviciu adm. ppreviteral, inspector școlar.

2-3

Pentru îndeplinirea postului invățătoresc din **Foneu** protoprezviteratul Tinca cu termin de alegere pe **29 August (II Sept.)** 1906, pe lângă următoarele emolumente: 1. În bani gata 400 cor. 2. 4 feriale de lemn din care se va încălzi și școala. 3. pământul invățătoresc în preț de 30 cor., pentru invățător evalificat se va cere ajutor dela stat atât pentru întregirea salarului la 800 cor. cât și pentru evinevenalul trebuincios.

Reflectanții au să se prezenteze în comună pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor instruite conform regulamentului adresate comitetului parohial au să le subștearnă subscrisului protopop până în ziua 27 Aug. (9 Sept.) a. c.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

2-3

Pentru îndeplinirea stațiunii invățătorescă dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Gepiu** inspectoratul Tincei cu termin de alegere pe **30 Aug. (12 Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. În numerar 300 cor. 2. 18 cubule bucate, parte grâu, parte cuceruz. 3. 5 stângeni de lemn din cari se va încălzi și sala de invățământ. 4. 5 jughere pământ arător. 5. Famulație școlară pentru curățitul școalei 24 cor. 6. Scripturistica școlară 10 cor. 7. La conferințele invățătorescă diurn și preiunctură.

Invățătorul fiind și cantor va beneficia și stolele cantorale uzuale și anume: dela înmormântări mari 2 cor., dela cele mici 1 cor., dela feștăni 1 cor., dela cununii 1 cor. La alte venite bisericesti nu poate reflecta. Recursele ajustate conform Statutului-Organic și legii de instrucțiune și adresate comitetului parohial să se trimită până la 27 Aug. (9 Sept.) a. c. Oficiului ppreviteral în Micherechiu (Méhkerék) iar reflectanții să se prezinte în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la sf. biserică pentru de a-și arăta desteritatea în cant și tipic. Dat din ședința com. paroh. din Gepiu la 16/29 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

2-3

Se scrie concurs pentru îndeplinirea postului invățătoresc din **Martihaz** cu termin de alegere **30 Aug. (12 Septembrie)** a. c. protoprezviteratul Tinca pe lângă salarul sistematizat 468 cor., în bani gata încasată de pe credințioșii comunei bisericesti, punându-se la cale rugare pentru ajutor dela stat spre a se întregi aceasta sumă la 800 cor., pe lângă care salar se mai adaug emolumentele următoare 1. Cortel liber frumos numai de vre-o cățiva ani edificat cu 3 odăi, grajd, coteț, fântână cu grădina de 600 pentru legume. 2. dela căte o înmormântare mare cu prohodul mic 1 cor., cu prohodul de mijlociu 1.50, și cu prohodul mare 2 cor. 3. dela căte o înmormântare mică 50 fil. 4. pentru cântarea funebrală 1 cor. 5. dela căte o feștie 40 fil. de se va face cu taina sf. maslu 1 cor. 6. dela căte o liturgie privată 50 fil. 7. dela o cununie 40 fil. De încăzitul salei de invățământ se va îngriji comuna bisericăescă.

Dela competenți se recere ca să fie evalificați, să se prezinte în atare Dumineacă ori sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, căci alesul este obligat a conduce strana fără altă remunerație, iar până la 27 August a. c. se insinue petițiunile lor bine instruite și adresate com. par. părintelui Nicolae Roxin protoprezviter în Micherechiu.

Dat din ședința com. par. din Martihaz la 3/16 Iulie 1906.

Ioan Capitan

președinte

In conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

Lazar Abrudan

not. com.

In conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

3-3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni invățătorescă din protoprezviteratul Tinca:

1. *Hodis*, salar dela comuna bisericăescă 400 cor. cvartir liber și stolele cantorale.
2. *Forosig*, dela comuna bisericăescă 400 cor. cvartir liber și stolele cantorale.

3. *Valea-mare*, dela comuna bisericăescă 120 cor. bani numerari, 10 holde de pământ arător, pentru lemn din care se va încălzi și școala 20 cor., pentru conferințe 4 cor., cvartir liber, care tot preiaute în bani face suma de 193 cor. Terminul de alegere se desfășoară în toate 3 comunele pe ziua de **29 August (11 Septembrie)**, 1906. În toate comunele pentru invățători evalificați se vor pune la cale rugări pentru ajutor de stat atât pentru întregirea salarului la 800 cor. cât și pentru evinevenalul trebuincios. Având în vedere că în aceste comune de prezintă nu sunt preoți se recomandă a recurge la atari indizi cari sunt și preoți și invățători evalificați, pestrecând în fiecare parohie întregirea dotației preoțești dela stat peste 700 cor. pentru candidați fără VIII clase.

Reflectanții la vre-un post recursele lor instruite conform legii și adresate respectivului comitet parohial au să le subștearnă subscrisului protopop până în ziua 27 Aug. (9 Sept.) a. c. iar în parohie are să se prezinte în vre-o Dumineacă ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetele parohiale.
In conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

3-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Sus-turogi** protoprezviteratul Orăzii-mari se scrie concurs cu termin de alegere pe **3/16 Septembrie** 1906. Emolumentele sunt: 1. Pământ parohial 6. jughe catastrale împreună cu competența de păsunat. 2. Dela 70 numere de case căte o măsură de bucate. 3. Venitele stolare uzuale. 4. Dela fiecare număr de case căte una zi de lucru, întregire dela înaltul guverne pentru candidați fără 8 clase 627 cor. 35 fil. care toate dau un venit anual, ce se recere pentru o parohie de cl. III-a. Contribuția după pământ o va solvi preotul ales.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie sunt avizați ca recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii, să le subștearnă subscrisului până la 2/15 Sept. a. c. având recurene până la alegere a se prezenta în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în sf. biserică d'acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și oratorie.

Se notifică că cei cu evalificație invățătorescă vor fi preferați având a fi instituiți și de invățători.

Comitetul parohial.
In conțelegere cu: Toma Păcală protoprezviter

Oradea-mare.

3-3

Urmează în Suplimentul Nr. 32. 1906 :